

Wstęp

Zapraszam do lektury kolejnego numeru *Studiów z Polityki Publicznej*. Tym razem wszystkie artykuły dotyczą jednej problematyki, czyli kompleksu zagadnień związanych ze zjawiskiem pandemii. Są to teksty o różnym profilu. Większość ma charakter studiów przypadku, w których opisano polityki wobec pandemii implementowane w kilku wybranych państwach przez rządy i społeczeństwa. Jak wiadomo, działania podjęte w poszczególnych krajach przynosiły różne rezultaty w głównych obszarach, jak nadmiarowe zgony czy liczba hospitalizowanych, skala turbulencji ekonomicznych, rezyliencja systemu zdrowia. Efekty te trudno ocenić ze względu na wielość źródeł danych oraz wymiarów, które należałoby wziąć pod uwagę. Jednocześnie analitycy stoją wobec wyzwania uporządkowania tych danych i stworzenia na ich bazie adekwatnych wskaźników. Wobec powyższego odpowiednią metodą badawczą wydają się studia przypadków. Ich autorzy skupili się na określonych wycinkach realiów, ale jednocześnie podjęli szczegółowe analizy. Ukazują one efektywność lub nieefektywność realizowanych programów, jakkolwiek w sposób wycinkowy.

Usman W. Chohan omówił działania publiczne, które podjęto w związku z COVID-19 w Pakistanie, a także specyfikę takich działań w krajach rozwijających się. Z kolei Munise Tutucu przeanalizował funkcjonowanie aplikacji śledzących zakażenia wirusem w Turcji i w Korei Południowej (w większości państw wiązano z nimi nadzieję na powstrzymanie pandemii). Antonios Karvounis opisał działania, które w okresie pandemii władze Aten prowadziły w formule *city diplomacy*. Uznał je za uzupełniające wobec tych podejmowanych przez władze państwa na rzecz grup najbardziej narażonych na negatywne skutki. Puteri Andika Sari, Wiendy Puspita Sari i Dito Rinaldo przeanalizowali wpływ pandemii na przedsiębiorców i przedsiębiorczość w Indonezji (mikroprzedsiębiorstwa oraz przedsiębiorstwa małe

i średnie). Ocenili poziom ich odporności na turbulencje wynikające z wystąpienia pandemii. Założyli, że jest to cecha immanentna środowiska przedsiębiorczości, ale jednak występuje w ograniczonej mierze. Duża część przedsiębiorstw nie zdołała dostosować się do nowych okoliczności.

Aleksandra Falba starała się ocenić skuteczność polityki ograniczania pandemii COVID-19 w Polsce i Malezji, jako krajach o zbliżonej liczbie mieszkańców, a także liczbie wykonanych testów. Interesujący jest fakt, że Malezję uznaje się za jedno z państw najlepiej radzących sobie w pandemii, a Polskę – pod niektórymi względami – najgorzej (np. liczba nadmiarowych zgonów). Autorka wskazała na czynniki, które mogły wpłynąć na skuteczność działań prowadzonych w obu państwach, w tym uwarunkowania kulturowe (np. szacunek dla dobra publicznego, stosowanie wprowadzanych regulacji). Z kolei Maciej Cesarski przedstawił zagadnienie wpływu pandemii na politykę i rynek mieszkaniowy w Polsce. Postawił tezę mówiącą o „nie-skuteczności bieżącej polityki i mechanizmów rynku mieszkaniowego w okresie pandemii”. Marcin Sajniak przeanalizował zaś czynniki, które stworzyły ryzyko dla funkcjonowania terminalu ciekłego gazu ziemnego w Świnoujściu podczas pandemii COVID-19. Autor wskazał, że pandemia nie wpłynęła jednak niekorzystnie na sytuację. Przeciwnie – terminal w 2020 r. zwiększył import surowca i przyjął o pięć gazowców więcej niż w 2019 r.

Powyższe teksty stanowią znaczny zasób danych i punktów odniesienia, które umożliwiają prowadzenie pogłębionych analiz zjawisk społeczno-gospodarczych wywołanych pandemią. Zwłaszcza dla osób zainteresowanych szczegółami tych zagadnień stanowią one intelektualną i analityczną pożywkę w poszukiwaniu nowych punktów widzenia czy hipotez.

W tym numerze publikujemy również recenzję książki, którą warto dostrzec wśród publikacji akademickich, jakkolwiek ma ona potencjał, aby trafić do szerszego grona czytelników. Mowa o książce *Trzecia Rzeczpospolita w trzech opowieściach. Wokół polskich przemian 1989–2019* autorstwa Włodzimierza Anioła. Autor podjął się stworzenia ram teoretycznych, które umożliwiają kompleksową analizę dynamiki polskiej transformacji po 1990 r. Wprowadził też pojęcie narracji oraz jej trzy główne modele, które można uznać za punkty odniesienia dla toczących się w Polsce dyskusji. Spory te trwają, chociaż przynajmniej od 2006 r. w wersjach skrajnie zideologizowanych, opartych na spolaryzowanych wartościach i ideach grupowych.

Andrzej Zybala